

Sygn. akt II Ka 904/17

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 6 kwietnia 2018 r.

Sąd Okręgowy w Siedlcach II Wydział Karny w składzie:

Przewodniczący:	SSO Grażyna Orzechowska
Protokolant:	st. sekr. sąd. Katarzyna Wierzejska

przy udziale Prokuratora Lidii Bem

po rozpoznaniu w dniu 6 kwietnia 2018 r.

sprawy **A. W.**

oskarżonej z art. 270 § 1 kk

na skutek apelacji, wniesionej przez oskarżoną

od wyroku Sądu Rejonowego w Siedlcach

z dnia 9 października 2017 r. sygn. akt II K 17/16

I. zaskarżony wyrok utrzymuje w mocy;

II. zasądza od Skarbu Państwa na rzecz Kancelarii Adwokackiej adw. J. W. w S. kwotę 516,60 zł (w tym 96,60 zł podatku VAT) tytułem obrony z urzędu wykonywanej na rzecz oskarżonej w postępowaniu odwoławczym;

III. zwalnia oskarżoną od kosztów sądowych za postępowanie odwoławcze stwierdzając, że wydatki tego postępowania ponosi Skarb Państwa.

Sygn. akt II Ka 904/17

UZASADNIENIE

A. W. została oskarżona o to, że:

I. w dniu 22 września 2006 r. w miejscu bliżej nieustalonym, w celu użycia za autentyczny, podrobiła podpis M. P. na dokumencie zgłoszenia przemieszczenia bydła z siedziby stada nr (...), stanowiącej własność M. P. do własnej siedziby stada nr (...),

tj. czynu z art. 270 § 1 kk

II. w dniu 13 marca 2009 r. w miejscu bliżej nieustalonym, w celu użycia za autentyczny, podrobiła podpis M. P. na dokumencie zgłoszenia przemieszczenia bydła z siedziby stada nr (...), stanowiącej własność M. P. do własnej siedziby

stada nr (...), a następnie posłużyła się tym dokumentem składając go w Biurze Powiatowym Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa w S.,

tj. o czyn z art. 270 § 1 kk

Pierwszy zapadły w tej sprawie wyrok Sądu Rejonowego w Siedlcach z dnia 27 sierpnia 2015 r., sygn. II K 190/15 został uchylony wyrokiem Sądu Okręgowego w Siedlcach z dnia 15 grudnia 2015 r., sygn. II Ka 611/15, wobec zaistnienia bezwzględnej przestanki odwoławczej z art. 439 § 1 pkt 11 kpk.

Rozpoznając sprawę ponownie Sąd Rejonowy w Siedlcach wyrokiem z dnia 9 października 2017 r., sygn. II K 17/16:

I. oskarżoną A. W. uznał za winną dokonania zarzucanych jej czynów, wyczerpujących dyspozycję art. 270 § 1 kk, przy czym przyjął, iż w czasie ich popełnienia zdolność do rozpoznania znaczenia czynu i pokierowania swoim postępowaniem miała ograniczoną w stopniu znacznym, a jej zachowanie wyczerpuje wypadek mniejszej wagi i za każdy z tych czynów na podstawie art. 270 § 2a kk w zw. z art. 31 § 2 kk wymierzył jej kary grzywny po 50 (pięćdziesiąt) stawek dziennych, ustalając wysokość jednej stawki dziennej na 10,00 (dziesięć) złotych;

II. na podstawie art. 85 § 1 i § 2 kk i art. 86 § 1 i 2 kk orzeczone kary grzywny połączył i wymierzył oskarżonej łączną karę grzywny w wysokości 80 (osiemdziesięciu) stawek dziennych, ustalając wysokość jednej stawki dziennej na 10,00 (dziesięć) złotych;

III. zasądził od Skarbu Państwa na rzecz Kancelarii Adwokackiej adw. J. W. kwotę 1.033,20 (jednego tysiąca trzydziestu trzech i 20/100) złotych tytułem wynagrodzenia za obronę z urzędu, w tym 193,20 (sto dziewięćdziesiąt trzy i 20/100) złotych podatku VAT;

IV. obciążył oskarżoną na rzecz Skarbu Państwa kwotą 80,00 (osiemdziesięciu) złotych tytułem opłaty i zwolnił ją od ponoszenia pozostałych kosztów sądowych.

Apelację od przedstawionego wyżej wyroku wniosła oskarżona, zaskarżając go w całości, na swoją korzyść.

Apelująca w dość lakonicznym sformułowanym środku odwoławczym orzeczeniu temu zarzuciła, iż jest dla niej krzywdzące, albowiem zarzucane jej czyny nie wyczerpują znamion art. 270 § 1 kk i nie zostały jej udowodnione w przewodzie sądowym. W jej ocenie, opinia biegłego grafologa z zakresu badania pisma jest nieważna, ponieważ nie zostały od niej pobrane próby pisma do badania dotyczącego porównania charakteru pisma M. P., przez co opinia ta nie może stanowić pełnowartościowego materiału dowodowego. W kontekście opinii biegłego skarżąca zaznaczyła także, iż podejrzewa, że została ona sporządzona na podstawie opinii wydanej w sprawie o sygn. akt VII K 95/14. Wskazała także, iż w toku postępowania sądowego nie była należycie broniona przez obrońcę z urzędu.

Podnosząc powyższe zarzuty oskarżona wniosła o uchylenie zaskarżonego wyroku lub też przekazanie niniejszej sprawy do ponownego rozpoznania przed Sądem I instancji, jak również o zwolnienie jej z kosztów postępowania apelacyjnego.

Na rozprawie apelacyjnej Przewodnicząca stwierdziła, że w dniu 5 kwietnia 2018 r. wpłynęło pismo zatytułowane „uzupełnienie apelacji”, które Sąd Okręgowy postanowił dołączyć do złożonej apelacji. Strony oświadczyły, że treść pisma jest im znana. Po udzieleniu głosu stronom, obrońca oskarżonej poparł apelację i wnioski w niej zawarte, nadto wniósł o zasądzenie kosztów obrony z urzędu, oświadczając, że nie zostały one uiszczone w całości, ani w części. Prokurator wniósł o nieuwzględnienie apelacji i utrzymanie w mocy zaskarżonego wyroku.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja oskarżonej jako bezzasadna, nie zasługiwała na uwzględnienie. Wywody apelującej nie zdołały podważyć ustaleń Sądu I instancji o winie i sprawstwie A. W..

Postępowanie w niniejszej sprawie zostało przeprowadzone z należytą starannością i poszanowaniem proceduralnych zasad obowiązujących w polskim procesie karnym. Sąd Rejonowy rozważył wszystkie dowody i okoliczności ujawnione w toku rozprawy, na ich podstawie poczynił prawidłowe ustalenia faktyczne oraz należycie wykazał winę oskarżonej w zakresie przypisanych jej występów. Ocena całokształtu materiału dowodowego dokonana przez Sąd meriti jest wnikliwa, pozbawiona luk logicznych, sprzeczności i dwuznaczności, co powoduje, iż utrzymuje się w granicach swobodnej oceny dowodów, chronionej przez przepis art. 7 kpk. W stanie dowodowym niniejszej sprawy bezzasadnym jest kwestionowanie przez skarżącą, iż to nie ona nakreśliła podpis M. P. na dokumentach wskazanych w akcie oskarżenia, jak również deprecjonowanie przez nią znaczenia zeznań przesłuchiwanym w sprawie świadków, których depozycje, jak sama przyznała w uzasadnieniu uzupełniania apelacji, niewiele wniosły do sprawy, skoro kluczowym dowodem w przedmiotowej sprawie była opinia biegłego z zakresu badania pisma M. D..

Wbrew twierdzeniom skarżącej nie można uznać, że istniały w przedmiotowej sprawie powody osłabiające zaufanie do opinii w/w biegłego. Argument, że biegły M. D. wydał w innej sprawie karnej opinię niekorzystną dla oskarżonej w kontekście konieczności jego wyłączenia nie zasługiwał na uwzględnienie. Jak orzekł Sąd Najwyższy w postanowieniu z dnia 4 lutego 2015 r., sygn. V KK 418/14, fakt rozstrzygnięcia zupełnie innej sprawy oskarżonego przez tego samego sędziego nie stanowi okoliczności powodujących wątpliwość co do bezstronności tego sędziego w aktualnie prowadzonym postępowaniu (KZS 2015 nr 6, poz. 19, Legalis Numer 1182775).

W przekonaniu Sądu Okręgowego, brak jest podstaw, aby w powyższym względzie różnicować sytuację sędziego i biegłego, tym bardziej, iż orzecznictwo Sądu Najwyższego i sądów powszechnych w zakresie uprzedniego wydania przez biegłego opinii w sprawach tego samego oskarżonego pozostaje spójne z powyższym (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 23 listopada 2016 r., sygn. III KK 426/16, OSNKW 2017 nr 3, poz. 17, str. 63, , Biul. SN 2017 nr 3, KZS 2017 nr 3, poz. 15, Legalis Numer 1558526).

W przedmiotowej sprawie nie sposób było uznać, aby zaistniały przesłanki z art. 196 § 1-3 kpk, przemawiające za wyłączeniem biegłego z zakresu badania pisma i dokumentów. Wnioskowaniem ad absurdum byłoby uznanie, że instytucja wyłączenia biegłego, analogicznie jak wyłączenia sędziego, sprowadza się w swej istocie do domniemania jego stronniczości, zobowiązując Sąd do automatycznego wyłączenia, o ile tylko strona złoży stosowny wniosek w tym zakresie i podniesie przeciwko biegłemu dowolny zarzut. Subiektywne przekonanie strony o wadliwości sporządzonej opinii, dowolne twierdzenie, że jest ona błędna, czy też sprzeczna, w żadnym razie nie może decydować o obowiązku dopuszczenia przez Sąd kolejnych opinii. W ocenie Sądu Okręgowego, mnogość prób pisma oskarżonej, którymi dysponował biegły, wydając opinię w przedmiotowej sprawie (wykaz materiałów porównawczych – bezwplywowych, k. 52-53), przemawia za uznaniem bezzasadności jej postulatów w zakresie pobrania od niej prób pisma specjalnie do przeprowadzenia badań na potrzeby niniejszego postępowania karnego. Jeżeli opinia biegłego jest przekonująca i pełna dla Sądu, który swoje stanowisko w tym względzie uzasadnił, to fakt, że opinia nie jest przekonująca dla stron procesowych, nie jest przesłanką dopuszczenia kolejnej opinii. Z tych też względów, twierdzenie apelującej, iż opinia biegłego nie stanowi „żadnego dowodu” w kwestii ustalenia jej odpowiedzialności karnej, Sąd Okręgowy ocenił krytycznie.

Sąd II instancji nie podzielił również zarzutu prawa do obrony, podniesionego przez oskarżoną, przy jednoczesnym braku uargumentowania, w jaki sposób, oczywiście w ocenie skarżącej, naruszono naczelną zasadę procesu karnego z art. 6 kpk, tj. prawo do obrony, zarówno w sensie materialnym, jak i formalnym. W ocenie Sądu Okręgowego, brak w niniejszej sprawie jakiegokolwiek ingerencji w sferę dozwolonego prawem zachowania się oskarżonej i jej obrońcy. Z protokołów rozpraw nie wynika, aby w jakikolwiek sposób ograniczano ich prawo do swobodnego wypowiedzenia się, składania wniosków dowodowych, czy też zadawania pytań świadkom. Żądanie oskarżonej w kwestii wyznaczenia innego adwokata zostało szczegółowo omówione przez Sąd Rejonowy w uzasadnieniu postanowienia z dnia 29 września 2015 r. (k. 240) i przy podzieleniu przez Sąd II instancji wywodu w nim zawartego, nie ma konieczności

ponownego przytaczania tych samych argumentów. Obrońca oskarżonej adw. J. W. należycie reprezentował A. W. w toku postępowania pierwszoinstancyjnego i składał wnioski zgodnie z jej interesem procesowym.

Przechodząc do kwestii kary, Sąd Okręgowy w pełni zaakceptował wymiar sankcji karnej orzeczonej wobec oskarżonej w zaskarżonym wyroku, nie dopatrując się w niej rażącej niewspółmierności, o jakiej stanowi przepis art. 438 pkt 4 kpk.

Kara grzywny jest karą najłagodniejszą rodzajowo, możliwą do wymierzenia za czyn z art. 270 § 2a kk, którego sankcjami przewidzianymi przez ustawodawcę są: grzywna, kara ograniczenia wolności, bądź kara pozbawiania wolności do lat 2. Należy zauważyć, że przy ustawowo maksymalnej dopuszczalnej ilości 540 (pięciuset czterdziestu) stawek dziennych wymierzone przez Sąd Rejonowy w Siedlcach kary jednostkowe grzywny 50 stawek dziennych, po 10 zł, odpowiadają prawno-karnej ocenie czynów oskarżonej oraz osobistym cechom sprawczyni, działającej w warunkach art. 31 § 2 kk. Oskarżona pomimo ograniczonej poczytalności, dopuściła się przestępstw o nieskomplikowanym charakterze, nie stwarzających poważnych trudności w rozumieniu doniosłości swojego postępowania. Jeżeli chodzi zaś o samą wysokość orzeczonej stawki dziennej, ustalono ją w najniższej możliwej wysokości. Zgodnie z art. 33 § 3 kk stawka dzienna nie może być niższa od 10 złotych, ani też przekraczać 2.000 złotych. Stawka dzienna orzeczona wobec A. W. uwzględnia jej dochody, możliwości zarobkowe, warunki osobiste, stosunki rodzinne i majątkowe. Zastrzeżeń nie budzi również orzeczenie o karze łącznej grzywny w wymiarze 80 stawek dziennych, po 10 zł każda stawka oraz zasadność zastosowania przez Sąd meriti do rozstrzygnięcia tej treści zasady asperacji. Oskarżona wymierzona jej karę grzywny może uiścić chociażby w systemie ratalnym zgodnie z art. 49 kkw.

Kierując się przedstawionymi wyżej racjami, stosownie do treści art. 456 § 1 kpk w zw. z art. 437 § 1 kpk, Sąd Okręgowy zaskarżony wyrok utrzymał w mocy.

Na podstawie art. 29 ust. 1 ustawy z dnia 26 maja 1982 r. Prawo o adwokaturze (tekst jedn. Dz. U. z 2015 r., poz. 615 z późn. zm.) Sąd Okręgowy zasądził od Skarbu Państwa kwotę 516,60 zł (w tym 96,60 zł podatku VAT) na rzecz Kancelarii Adwokackiej adw. J. W. w S. tytułem obrony z urzędu, wykonywanej na rzecz oskarżonej w postępowaniu odwoławczym (§ 17 ust. 2 pkt 4 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 03 października 2016 r. w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez adwokata z urzędu – Dz. U. z 2016 r., poz. 1714).

Mając na względzie sytuację majątkową oskarżonej, w szczególności niskie dochody oraz konieczność uiszczenia przez nią kary grzywny i opłaty, orzeczonych w wyroku Sądu I instancji, których poniesienie będzie wymagało wysiłku od A. W. i stanowić będzie znaczącą dolegliwość finansową, Sąd Okręgowy na podstawie art. 634 kpk w zw. z art. 624 § 1 kpk i art. 17 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 23 czerwca 1973 r. o opłatach w sprawach karnych (Dz. U. Nr 49, poz. 223 z 1983 r. z późn. zm.), zwolnił ją od kosztów sądowych za postępowanie odwoławcze, wydatki przejmując na rachunek Skarbu Państwa.

Z tych wszystkich względów, Sąd Okręgowy w Siedlcach orzekł jak w wyroku.